
● De Rode Pil: een definitieve duik in Linux ●

Jan Stedehouder

Hoe lang schrijf ik nu al over Linux en Open Source Software? Dat is toch al gauw een paar jaar. In die jaren heb ik meer dan genoeg met Linux gespeeld, maar kwam het toch nooit tot een definitieve overstap. De afgelopen maanden kon ik mij wat intensiever bezig houden met Ubuntu in het kader van een boek dat op stapel staat. En op één van de vele mooie zomerdagen besepte ik dat al een fors deel van de dag had gewerkt onder Ubuntu zonder ook maar iets te missen. Abiword voldeed prima voor de documenten van die dag. Met K3b werden schijfjes gebrand. De spreadsheets stonden open in Gnumeric. Via GAIM en Konversation werden de banden met de buitenwereld onderhouden en Firefox was de toegangspoort tot mijn webmail. Geen moment be kroop mij het gevoel dat ik even naar Windows moest overstappen voor de één of andere klus. Toen werd het voor mij ook duidelijk dat de ontwikkeling van Linux op de desktop wat mij betreft meer dan voldoende was gevorderd. Daarbij keek ik toch al tegen een herinstallatie van de Windows-desktop aan, want die was na negen maanden wel heel erg traag geworden. Ik was de dagelijkse crashes wel zat. Het was tijd om over te stappen.

De keuze om met Ubuntu verder te gaan was snel gemaakt. Kijk, ik denk persoonlijk wel dat er een behoorlijke hype rond deze distributie bestaat en ik houd niet van hypes. Maar, zoals gezegd, Ubuntu is wel de basis voor het boek

waaraan wordt gewerkt, dus dat was reden nummer 1. Reden nummer 2 is mijn bewondering voor de keuzen die Ubuntu heeft gemaakt bij de inrichting van de desktop. Niks geen overvolle menu's met x varianten van een type applicatie, maar een strakke indeling en een scherpe selectie. Er is meer beschikbaar en dat is heel makkelijk te installeren. Maar het is niet nodig. Okay, ik geef de voorkeur aan Abiword en Gnumeric, maar OpenOffice.org is een legitieme keuze. Ten derde was ik onder de indruk van de kwaliteit van de online-documentatie. Ubuntu komt heel vriendelijk over, maar het blijft wel Linux. Even voorbij het mooie uiterlijk duiken de eerste knelpunten op. Bij het onderzoek naar Ubuntu viel mij op hoe goed de online-documentatie je door forse problemen heen weet te loodsen.

Verhuizen doe je niet zo maar

Een migratie van Windows naar Linux moet je even voorbereiden. Ik had al snel een lijstje klaar van absoluut noodzakelijke aandachtspunten. Mijn email bijvoorbeeld. Ik was een gelukkige gebruiker van Outlook, dus alle email, accountinformatie en contactpersonen moesten daaruit worden gehaald. In mijn computer zitten twee harde schijven, waarvan de tweede schijf uit vier NTFS-partities bestaat. De eerste schijf was voor Windows en die zou worden vervangen door een Linux-schijf. Maarre.... kon ik dan nog wel bij mijn data op de NTFS-partities. Gelukkig gebruikte ik Firefox al als standaardbrowser onder

Windows, maar het was wel noodzakelijk om alle favorieten en wachtwoorden mee te nemen naar Linux. Daarbij werd iTunes gebruikt voor een leuk setje Linux- en Tech-podcasts, om maar te zwijgen over een batterij RSS-feeds die dagelijks via Mobipocket naar mijn oude Cassiopeia werden getankt. Dit was het dagelijkse spul dat zonder meer over moest naar de nieuwe desktop.

Weg van Outlook

Voor zover ik weet is het (nog) niet mogelijk om de gegevens van Outlook (netjes opgeslagen in het bestand Outlook.pst) direct te importen in Evolution of Thunderbird onder Linux. Thunderbird onder Windows heeft die importeer optie wel en daar maakte ik ook graag gebruik van. En dat werkte bijna goed. Alle emailberichten werden netjes geïmporteerd en opgeslagen in de vele mappen die ik daarvoor in Outlook al hanteerde. Echter, van de zeven email-accounts werd er slechts één overgenomen in Thunderbird en alle regels om de post netjes bij binnenkomst te sorteren bleven ook achter. Voor de accounts was het een kwestie van duiken in het papieren archief, op zoek naar inlognamen, wachtwoorden en server-gegevens. Maar goed, de email-berichten waren gered.

Onder Windows worden de belangrijkste gegevens van Thunderbird -en Firefox- opgeslagen in de map Documents and Setting → Gebruiker → Application Data → Mozilla en dan hetzij Thunderbird of Firefox. Excuus voor de Engelse benamingen, maar ik had een Engelstalige desktop. In die map vinden we dan een map Profiles en twee bestanden (profiles.ini en registry.dat). Die zijn nodig

voor een goede migratie, dus die heb ik zowel voor Thunderbird als Firefox netjes opgeslagen. In de verborgen map Local Settings → Application Data → Mozilla staan ook nog bestanden, maar die bleken later niet nodig te zijn onder Linux. Die kun je dan ook vergeten (al kan een backup nooit kwaad ☺). In mijn geval werd alles opgeslagen op een externe USB-schijf (FAT32 geformatteerd).

De volgende stap was natuurlijk om deze informatie onder te brengen in de juiste mappen onder Ubuntu. Eerlijk gezegd, het was een beetje een gok om dit te proberen, maar het was wel een veilige gok. Immers, mijn harde schijf met Windows en de bijbehorende programma's bleven onaangetast. Voor Linux werd een nieuwe harde schijf gebruikt. Even terzijde: de installatie van Ubuntu is in zo'n geval zo belachelijk eenvoudig, dat ik die hier niet uitgebreid ga beschrijven. Het is echt simpelweg het schijfje in de CD/DVD-drive doen, opstarten en vervolgens op de live desktop op het icoontje *Install* drukken. Ik gebruikte voor de installatie de DVD die bij de septemberuitgave van Linux Format zat en die droeg zorg voor zowel de standaard Gnome-desktop als KDE en Xfce.

Terug naar Thunderbird. Het is wel nodig om Thunderbird als gebruiker een keer op te starten. Op dat moment wordt in de Persoonlijke Map ('Home' in het bestandssysteem) een verborgen map aangemaakt .mozilla-thunderbird (en .mozilla/firefox voor firefox). Deze map wordt zichtbaar als je dat via het menu Beeld → Verborgen bestanden tonen aangeeft. De mappen met een punt (.) er voor zijn de verborgen mappen. In

de map .mozilla-thunderbird vind je een map met de naam 7y5j3fpm.Default User of iets dergelijks met twee andere bestanden (appreg en profiles.ini). Ik sloeg dit alles op in een backup-map en kopieerde er vervolgens de gegevens vanuit de Windows-versie naartoe. Even diep ademhalen.... Thunderbird opstarten.... yes! Alle emailberichten en mappen waren zonder enig probleem overgezet. Nu, terugkijkend, denk ik dat registry. dat niet nodig was geweest, maar het heeft ook geen problemen opgeleverd voor het gebruik van Thunderbird. Het was slordig maar had geen gevolgen voor het programma.

Voor Firefox deed ik hetzelfde, alleen dan in de map .mozilla/firefox. Dat verliep bijna helemaal goed. Alle favorieten, maar ook alle wachtwoorden waren zonder enig probleem overgenomen. In de gekopieerde map zaten ook de extensies die ik voor Firefox gebruikte en bij de start van FF onder Linux werden die direct herkend. Toch was dat niet zonder problemen. Het was verstandiger geweest de extensies eerst te verwijderen onder FF Windows en later gewoon opnieuw te installeren onder FF Linux.

De NTFS partities

In de Ubuntu Wiki stond een stap-voor-stap-beschrijving over de installatie van de juiste stukjes software, het maken en repareren van de symbolische koppelingen en het aanpassen van fstab, zodat je aan het eind van de rit de NTFS-partities bij de opstart kon koppelen en gebruiken. Het stappenplan ging wel vergezeld van de opmerking dat het allemaal erg experimenteel was en niet werd aangeraden bij een computer voor dagelijks gebruikt. Nu ben ik een beetje

eigenwijs, dus ik heb het wel geprobeerd. En het werkte ook, ten dele. Ik kon bij de partities, maar ze waren niet bruikbaar. Ik kon er niks op wegschrijven.

Jammer, maar ik ben niet met NTFS getrouwd. Aangezien de tweede harde schijf ook nog bruikbaar moest blijven voor andere doeleinden, besloot ik twee partities met data opnieuw te formatteren tot FAT32. Ik moest nog wel even 20 Gb aan data veiligstellen, maar ach, het was toch tijd voor een backup. In het archief zat nog een opstartbare versie van Partition Magic en de omzetting van NTFS naar FAT32 was daarmee een feit. Uiteraard moesten even de juiste regels worden aangemaakt in fstab, zijnde het configuratiebestand dat vertelt waar en hoe de verschillende partities in het bestandssysteem moeten worden vastgekoppeld. Na dit alles prijken twee FAT32-partities op mijn Ubuntu-desktop.

Een lange weg naar virtuele machines

Helaas was/is er nog geen Linux-versie van Mobipocket en ook mijn pogingen om de oude Cassiopeia aan Linux te koppelen liepen op niets uit. SynCE herkent de oude PDA wel, maar wil 'm niet koppelen. En hoe mooi mijn overstap naar Linux ook is, ik werk nog steeds in een Windows-omgeving met een zeer intensief gebruik van Word. Voor complexe documenten kan ik niet vertrouwen op de conversiefilter van OpenOffice.org of Abiword. Voor mij was de installatie van VMware een absolute noodzaak (zeker ook omdat ik voor deze artikelen nogal eens een nieuwe distributie wil installeren).

VMware is een trouwe helper en een nieuwe distributie is onder VMware zo geïnstalleerd. Het opstarten van Windows vanuit 'suspend'-modus is ook lekker: het is een kwestie van seconden. De installatie van VMware duurde heel wat langer. Zodra ik het configuratiescript draaide, bleek dat GCC niet voorkwam in de basisinstallatie van Ubuntu. Gelukkig beschikt Ubuntu over een prachtige tool voor het installeren en verwijderen van software en via Synaptic was GCC zo geïnstalleerd. Eh, het configuratiescript deed het nog niet. Na wat CSI-achtig speurwerk te hebben gedaan kwam ik er achter dat de zogenaamde linux-headers ook nodig waren. Synaptic had hier meerdere smaken voor, voor verschillende kernels en typen processoren. Iene, miene, mutt.... Toch maar een slimme keuze gemaakt en toen was het probleem van VMware achter de rug.

EasyUbuntu

Ubuntu komt standaard niet met ondersteuning voor bijvoorbeeld MP3, of flash, net als zoveel andere gratis distributies. Dat heeft alles te maken met licentierechten en het feit dat deze stukjes software geen open source zijn. Dat is lastig, maar wel heel snel op te lossen via EasyUbuntu (<http://easyubuntu.freecontrib.org/>). Via Toepassingen → Hulpmiddelen open je een Terminalvenster en tikt daar de volgende regels in:

```
wget http://easyubuntu.freecontrib.org/files/easyubuntu-3.022.tar.gz
tar -zxf easyubuntu-3.022.tar.gz
cd easyubuntu
sudo python easyubuntu.in
```

Mocht dat niet werken, dan is het versienummer van het bestand gewijzigd.

Een bezoekje aan de site lost dat op. In ieder geval komt dan een handig invul scherm naar voren, waarin je aan kunt geven of je MP3-ondersteuning wilt, of de nVidia-driver, of java en flash, of ondersteuning voor RAR-bestanden. In mijn geval was het antwoord: ja dus.

Klaar?

Persoonlijk dacht ik dat ik de klus daarmee wel had geklaard. Ja, ik moest onder VMware nog wel een nieuwe Windows-installatie draaien en daar Microsoft Office, ActiveSync en Mobipocket installeren. En ja, in Thunderbird moesten nog even alle email-accounts worden ingevoerd. De podcasts konden niet worden overgezet, maar dat was zo opgelost via het programma Rythmbox.

Echter, toen ik dat een dag later wilde afhandelen, kwam ik terecht in een Ubuntu met Chinese karakters?!?!?! Pardon? In eerste instantie probeerde ik dat onder Ubuntu op te lossen vanaf de desktop. Het meest rechtse menu gaat over het systeem, wist ik nog en al snel vond ik daar de menutoepassing met twee vlaggetjes. Toen ik het programma opstartte begon Ubuntu een heel pakket

aan taalbestanden te downloaden. Maar het probleem van de interface werd daarmee niet opgelost. Uitloggen dan maar. Linksonder staat dan een knop Opties (hoewel dat er in het Chinees anders uitziet) en daar zag ik weer de vlaggetjes. En ja, daar was een hele lijst van talen. Heel veel talen. Zelfs Limburgs, maar geen Nederlands of Belgisch. Er was wel de mogelijkheid om Engels (Hong Kong te kiezen) en daar kon ik mee uit de voeten. Daarmee kon ik terug naar Gnome en toen was het probleem zo opgelost. Nu staan er nog maar twee talen op mijn PC: Nederlands en Engels, de Hong Kong-versie.

Na drie delen van dagen was de klus voor mij voorbij en ging de schijf met Windows de opslag in. Er moeten nog wel wat kleinere zaken worden geregeld, zoals het aansluiten van de all-in-one printer die aan de computer van mijn vrouw hangt, en ervoor zorgen dat ik ook vanuit de iMac bij mijn bestanden op de Linux-computer kan. De proble-

men bij de migratie waren redelijk te overzien. NTFS en VMware leverden de meeste hindernissen op. Dat zijn dan ook gelijk hindernissen die voor een beginnende Linux-gebruiker best stevig kunnen zijn ondanks de goede online-documentatie. Ondertussen draai ik al weer een week 100% onder Ubuntu en het bevalt me uitstekend. Er is nog veel te leren, dat weet ik nu al. Ik kan mijn weg prima vinden met Fireworks, maar heb nog geen idee hoe ik hetzelfde kan doen met de GIMP. Onder Windows draaide ik XAMPP voor het testen en ontwikkelen van websites, maar ik moet nog even uitzoeken hoe ik Apache, MySQL en PHP onder Linux opzet. Tenslotte ben ik mij al te zeer bewust van de vele kleine programmaatjes die ik onder Windows beschikbaar had voor die incidentele klusjes. Ongetwijfeld kom ik daar in de komende maanden wel achter en kan ik op zoek naar de Linux-alternatieven. Maar ja, daar heb ik dan ook de rode pil voor ingenomen.

Stappenplan migratie

1. Zorg eerst voor een goede backup van alle essentiële data
2. Maak een lijst van Windows-programma's die straks op de één of andere manier noodzakelijk blijven
3. Converteer de emailbestanden van Outlook of Outlook Express naar Thunderbird onder Windows
4. Kopieer de gegevens van Thunderbird en Firefox uit de map Documents and Settings/Applications Data naar een externe harde schijf of een FAT32-partitie die verder onberoerd blijft
5. Maak een lijst van alle inlognamen, wachtwoorden en servergegevens voor de emailaccounts.

